

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 39 hallituksen esityksen johdosta laiksi tulliverolain muuttamisesta

Eduskunta on 8 päivänä toukokuuta 1984 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 60 laiksi tulliverolain muuttamisesta.

Tulliverolaki liittyy osana vuoden 1979 alusta voimaan tulleen tullilainsäädännön kokonaisuudistukseen. Ulkomaankaupan ja -liikenteen laajentuminen ja monipuolistuminen ovat aiheuttaneet jatkuvasti muutoksia niissä olosuhteissa, joissa tullitoimintaan liittyviä säännöksiä joudutaan soveltamaan. Tämän vuoksi hallitus ehdottaa, että tulliverolakiin tehtäisiin useita erillisiä osauudistuksia.

Tullitariffilakiin liittyvän tullitariffin mukaan eräiden tavaroiden tulli kannetaan yksinomaan tavarantoimittajan paljouden perusteella. Lakiin ei sisälly säännöstä, millä tarkkuudella nettopaino tai muut paljousyksiköt on tullin määräämistä varten vahvistettava. Hallitus ehdottaa, että tulliverolakiin lisättäisiin uusi 7 a §, jonka mukaan vero laskettaisiin siten, että täysien paljousyksiköiden ylimenevät osat jätettäisiin huomioon ottamatta. Yhden tavaratilan kokonaispaljoutta määrättäessä laskutoimitus suoritettaisiin kuitenkin paljousyksikön osien tarkkuudella. Ulkomaalta saapuvan matkustajan sekä eräiden muiden tulliverolaissa erikseen mainittujen henkilöiden mukanaan tuoman tai tullialueelle lähettämän tavarantoimittajan paljouden perusteella.

Vapaa-alueella olevan tavarantoimittajan katsotaan olevan tulliverotukseen nähden ja muutoinkin tullioikeudellisesti tullialueen ulkopuolella. Vapaa-alueella tapahtuvan käsittelyn verottamista ei tulliverotukseen liittyvässä lainsäädännössä ole erityissäännöksillä järjestetty. Verotuskäytäntö on tämän vuoksi muodostunut epäyhtenäiseksi. Hallitus ehdottaa, että tulliverolain 9 §:n 4 momenttia selvennettäisiin. Ehdotuksen mukaan vapaa-alueelta tuotuun tavarantoimintaan sovelletaan sanotun pykälän 1 ja 2 momentissa säädettyä tullinkantomenettelyä. Tullia ei kuitenkaan olisi kannettava

vapaa-alueella suoritettua tavanomaisesta varastokäsittelystä ja myyntikuntoon saattamisesta johtuneista sanotun pykälän 1 momentissa mainituista kustannuksista.

Tulliverolain nojalla ovat tullittomia ulkomaalle vietyt ja kymmenen vuoden kuluessa samassa kunnossa tullialueelle uudelleen tuodut tavarat ehdolla, ettei tavarasta ole saatu viennin yhteydessä tullinpalautusta tai muuta tullietua. Säännöksestä johtuu, että tulli on suoritettava täysimääräisenä myös silloin, kun tullinpalautus tai muu tullietu ei koske maasta vietyä tavarantoimittajan arvoa. Hallitus ehdottaa, että ulkomailta palautettavan tavarantoimittajan verokohtelua koskevia säännöksiä muutettaisiin siten, että lakiin sisällytettäisiin positiivinen säännös, jonka mukaan tullia olisi suoritettava tavarantoimittajan maasta viennin perusteella saatua tullinpalautusta tai muuta tullietua vastaava määrä. Tämä merkitsee verotuskäytännössä sitä, että tavara, josta ei ole saatu tullinpalautusta tai muuta tullietua, on tulliton. Lisäksi lakiin ehdotetaan sisällytettäväksi säännös, jonka mukaan tavarantoimittajan katsotaan olevan samassa kunnossa, jos sitä on korjattu ulkomaalla vain siellä havaitun vian tai puutteellisuuden poistamiseksi.

Tulliverolain mukaan ilma-aluksen tai ajoneuvon henkilökuntaan kuuluvalla Suomen kansalaisella sekä Suomessa asuvalla merimiehellä on oikeus tuoda tullitta tavaroita maahan, jos kysymyksessä on ulkomaanliikenteessä oleva suomalainen alus tai Suomessa rekisteröity muu kulkuneuvo. Myös Suomeen vuokrattujen ulkomaanliikenteessä käytettävien kulkuneuvojen henkilökunnalla on oikeus tullittomiin tuomisiin. Tällä hetkellä ulkomaanliikenteessä on sellaisia kulkuneuvoja, jotka eivät ole suomalaisia ja joita ei myöskään ole vuokrattu Suomeen, mutta joiden palveluksessa on Suomen kansalaisia ja Suomessa kotipaikan omaavia merimiehiä. Heillä ei ole oikeutta tuoda tullitta matkatavaroita ja tuomia. Tämän epäkohdan korjaamiseksi tulliverolakiin ehdotetaan muutettavaksi siten, että tullitto-

muus koskisi myös edellä tarkoitettuja henkilöryhmiä. Käytännöllisistä syistä tullittomuus ehdotetaan rajoitettavaksi koskemaan Suomen ja muiden pohjoismaiden välisessä liikenteessä olevien kulkuneuvojen henkilökuntaa. Tulliverolain 13 §:n 3 momentissa tarkoitettu ylimääräinen tupakkavalmisteiden tuontioikeus voisi kuitenkin edelleenkin koskea vain suomalaisessa tai Suomeen vuokratuissa aluksissa työskenteleviä merimiehiä.

Tulliverolain nojalla on kansainvälisessä rautatieliikenteessä käytettävä rautatiekalusto väliaikaisesti maahan tuotaessa tulliton ja samalla vapaa myös muista tuontiveroista silloin, kun se saapuu maahan liikenteessä. Tullittomuuden piiriin kuuluu muun ohella Suomessa käytettävän raideleveyden mukainen kalusto. Muuta raideleveyttä olevaan rautatiekalustoon joudutaan vaihtamaan Suomen raideleveyttä olevat telit tai pyöräkerrat. Jos ne tuodaan erillisinä ja asennetaan Suomessa kuljetuskalustoon, on niistä suoritettava tulli ja muut tuontiverot täysimääräisinä. Hallitus ehdottaa, ettei tullia ja muita tuontiveroja olisi suoritettava silloinkaan, kun ne asennetaan kuljetuskalustoon Suomessa.

Kulttuurihistoriallisesti, tieteellisesti ja taiteellisesti merkitykselliset esineet on vapautettu

tuontitullista ja muista tuonnin yhteydessä kannettavista maksuista. Tavarosta on kuitenkin suoritettava maahantuonnin yhteydessä liikevaihtovero. Hallitus ehdottaa, että kyseinen esineistö säädettäisiin tulliverolain 6 §:ään sisällytettävässä uudessa 3 a kohdassa tullittomaksi, jolloin se tulisi samalla vapaaksi myös liikevaihtoverosta.

Tullilainsäädännön mukaan tullin ja muun maahantuonnin yhteydessä kannettavan veron tai maksun suorittamiselle ei voida myöntää lykkäystä. Hallitus ehdottaa, että yhdenmukaisesti muun verolainsäädännön kanssa myös tulliverolaissa säädettäisiin oikeudesta maksunlykkäyksen myöntämiseen. Ehdotuksen mukaan lykkäyksen myöntäisi valtiovarainministeriö.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen tarkoituksenmukaiseksi. Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt asettua puoltamaan hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen muuttamattomana.

Helsingissä 1 päivänä kesäkuuta 1984

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Salolainen, jäsenet Ajo, Impiö, Joutsenlahti, Koskenniemi, Linna, Malm, Martikainen, Rosnell, Rönholm,

Surakka, Sutinen ja Vainio sekä varajäsenet Hietala, Jokela, Lahti-Nuuttila, Manninen, Sasi, Savolainen, Vepsäläinen ja Viljanen.